200 elanikku pro ha. Linnaäärises alaneb rahvastikutihedus jällegi, nimelt linnapiirde suunas. Kõrgeim on ta siin Jaamaaluses linnaosas, sellal kui ta Jõeveerikus, Ropkaaluses, Veerikus ja uuslaiendeis — Tammelinnas ning Tähtvere linnaosas — väga harva tõuseb üle 50 elaniku hektaari kohta, peaaegu üldiselt aga langeb sellest madalamale.

Tähtvere linnaosast tungib Kassitoomi ja Toomimäe kaudu rahvastikuharev kiil läbi linnakehise otse Linnasüdame külje alla, milline nähtus kipub segama kaardipildis muidu esiletulevat korrapära: rahvastikutiheduse tõusu Linnasüdant ümbritsevast Puissõõrist Linnakehisesse ja sealt edasi alanemist linnapiirde suunas. Seegi ebakorrapära saab mõistetavaks kui meenutada, et Toomikompleks kuulub õieti endisse fortifikatsioonivöötmesse, täh. Puissõõri.

Muudatusist Tartu rahvastikutiheduse levingus 1927.—1934. a.

1922. a. rahva- ja 1927. a. korteriloenduse andmeil joonistatud suhtelise rahvastikutiheduse eespoolmainitud kaartide erinevast koostamisalusest järgneb, et neid ei saa kõrvutada otseseks võrdluseks. Peegeldab ju esimene neist kaartidest rahvastikutiheduse levingut sargade pindala, teine aga — üldpindala suhtes. Seevastu on edukalt ja metoodiliselt laitmatult võimalik jälgida Tartu rahvastikutiheduse levingus toimunud muudatusi 1927. a. korteri- ja 1934. a. rahvaloenduse ajavahemikus.

Võrreldes tähendatud loendustel talletatud andmeid rahvastiku arvu kohta samul areaalühikuil või kasustades sellekohaseid absoluutseid rahvastikutiheduse kaarte, on lihtne nende najal arvutada vastavad protsendilised muudatused, mis vahepeal aset leidnud 1927. a. elanike arvu suhtes. Menetledes edasi keskendatud areaalväärtuste interpolatsiooni abil, on koostatud Tartu rahvastiku-arvu resp. -tiheduse muudatuste kartogramm, millel samajooned ja viirutised näitavad toimunud muudatuste intensiteeti (vt. lisa III). Sel kartogrammil on punkteeritud areaalidena kujutatud rahvastiku hõrenemis- ja püstviirutatud areaalidena tihenemisalad. Viimati on kõik need areaalid, kus rahvastikuarvu resp. -tiheduse vähenemine või suurenemine mahub 0% ja ± 10% vahemikku, võetud kokku ühte püstviirutatud ning täpitud skaalajaotusse. Arvesse võttes, et selline suhteliselt väike hõrenemine või tihenemine võib lihtsalt sõltuda tavalisest linnasisemisest rahvastikuliikumisest, erineva suurusega leibkondade korterivahetusel

Tartu IV, lk. 290